

OUD-MINISTER PIETER WINSEMIUS

'En toen vond ik die plakboeken - ontroerend was dat'

Zijn vader werkte als economisch adviseur nauw samen met toenmalig premier Lee Kuan Yew in Singapore. Zoon Pieter Winsemius (74) hield net zo van beleid maken en belandde op jonge leeftijd als minister in Den Haag (VROM). Hij heeft niet alleen zijn vaders genen geërfd, maar hanteert ook een groot deel van zijn waarden en normen.

WAT HEeft UW VADER U IN HET LEVEN MEEGEGEVEN?

Ik heb het boekje 'Wat ik je nog zeggen wilde' geschreven over de waarden en normen die mijn vader hanteerde. 'Geld is een slecht ding' is een uitspraak die hij ons voorhield. Het enige nut van geld was om een goede opleiding te betalen en medische zorg als je ziek bent. Hij zei: 'Met elk diploma koop je een stukje vrijheid. Als je genoeg diploma's hebt, kun je tegen je baas zeggen: zoek het maar uit.' Die vrijheid was een groot goed volgens mijn vader.

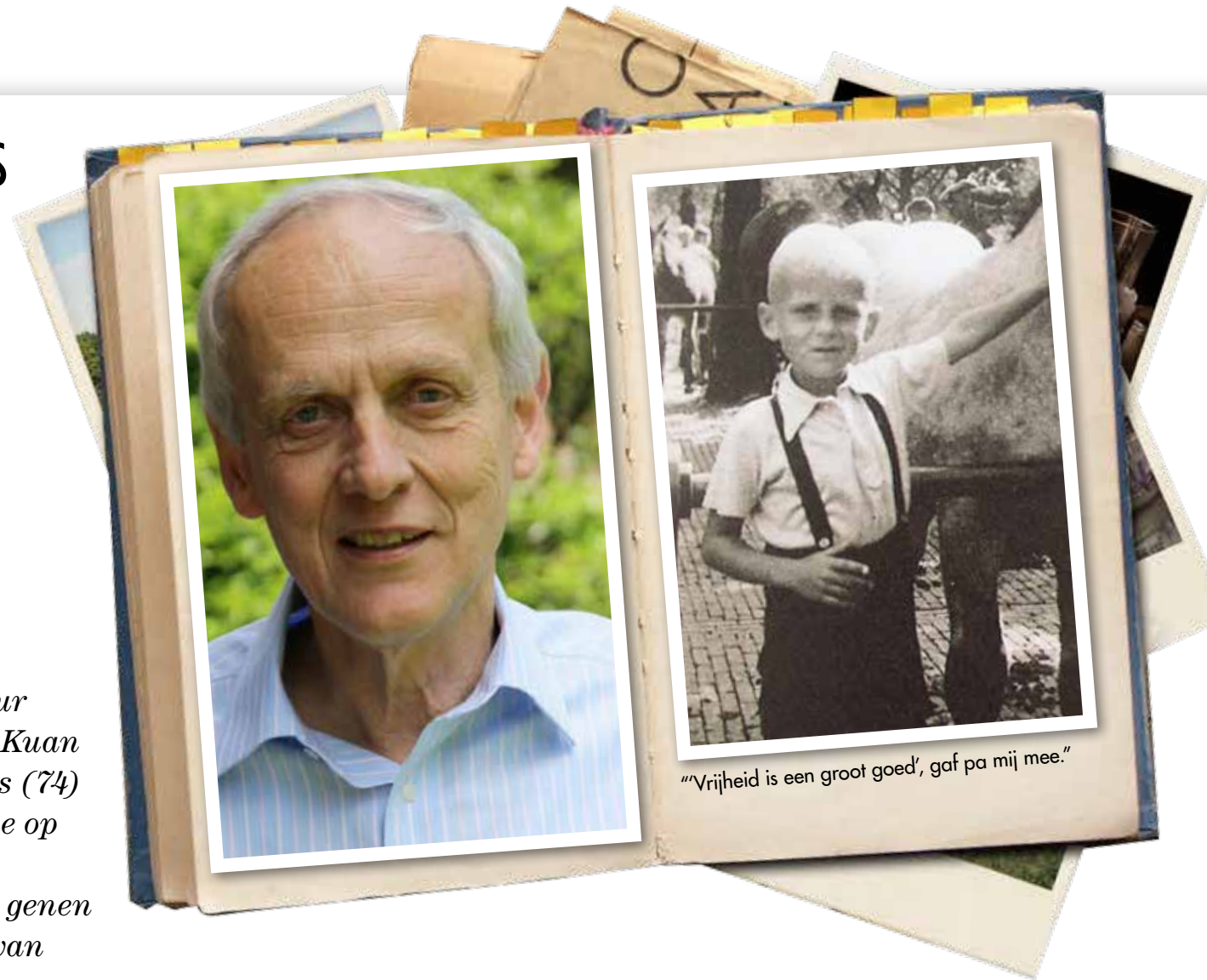
Ik heb dan ook pakken diploma's, haha. Door mijn opvoeding ben ik niet omkoopbaar en staat veel geld verdienen niet bovenaan mijn lijstje. In mijn leven heb ik mooie aanbiedingen met hoge salarissen gekregen, maar ik koos voor andere uitdagin-

Winsemius als minister tijdens een actie van boeren tegen het landbouwbeleid (2007).

gen: minister van VROM worden bijvoorbeeld. Iets wat mijn vader helemaal niet zag zitten, hij raadde het af. Ik had een gezin en de zekerheid van een goede baan. Het was de eerste keer dat ik bij grote beslissingen zijn advies in de wind sloeg. Toen ik eenmaal in Den Haag zat, vond hij het geweldig. Na zijn dood, mijn moeder was twee jaar eerder overleden, vond ik plakboeken tussen zijn spullen. Bleek dat ze gedurende mijn kabinetsperiode krantenknipsels hadden bijgehouden. Ontroerend. Mijn vader was

nooit zo complimenteus. Toen mijn eerste grote debat geschorst werd en we de volgende dag weer vroeg paraat moesten zijn, bleef ik bij mijn ouders in Scheveningen slapen. Na middernacht stond mijn vader in zijn kamerjas op mij te wachten en

"Vrijheid is een groot goed, gaf pa mij mee."

doordeweeks ruimschoots in en ging mee naar voetbal. Als we uitwedstrijden hadden, zat zijn auto volgeladen met mijn voetbalmaten. Die grote auto was een van de weinige luxes die hij zich permitteerde. Hij maakte veel kilometers en wilde veilig rijden. Doordeweeks had hij een chauffeur, zodat hij onderweg kon werken. Die voetbaluitjes met mijn club vond hij heerlijk, want op het veld was hij niet bereikbaar en kon hij niet gestoord worden. Op zulke momenten kon hij zijn werk loslaten, maar mijn vader bleef wel altijd gedisciplineerd. Als we op vakantie gingen, maakte hij een hele lijst. Wij proppen er maar zo'n beetje wat in. Als je om je heen kijkt, is het een rommeltje in huis. We voelen ons er thuis bij. Misschien is het wel een reactie op vroeger en is dit mijn manier om me er tegen af te zetten. Thuis was het allemaal zo netjes."

'DOOR MIJN VADER BEN IK 'KASTELOFIEL''

"De vakanties in Frankrijk met mijn ouders waren geweldig. Mijn vader was gek op kastelen, kon uren vertellen over ridders en jonkvrouwen. Op vakantie bezochten wij dus kastelen, tot ergernis van mijn zussen. Door mijn vader ben ik 'kasteelofiel' geworden. Ik zal je er niet mee vermoeien, maar net als hij kan ik er uren over praten. Mijn kinderen zijn ook slachtoffer geworden van die hobby. We gingen jarenlang naar Frankrijk, kastelen bezoeken en in de grond wroeten en zoeken naar scherven. Ik heb boven zeker 10.000 scherven liggen en waanzinnige potten in elkaar gelijmd. Een van mijn zoons heeft mijn liefhebberij overgenomen.

Van spelletjes hielden mijn ouders niet; jammer, want ik was er gek op. Spelletjes deden we bij de burens. Later was dat een ramp. Ik studeerde natuurkunde in Leiden en kwam de weekenden gezellig thuis - dachten mijn ouders - maar na een halfuur zat ik al te kaarten bij de burens. Ik vermoed dat mijn moeder een beetje jaloers was. Ik houd nog steeds van spelletjes; geregeld spreek ik af met mijn oude buurjongens. Hun moeder kwam ieder jaar een paar weekenden bij ons om te kaarten, zeker tot haar negentigste. Zo gezellig, oude tijden herleefden."

'JE KON HET EEN KEER VERKLOOIEN'

"Bij mijn ouders thuis kon veel, maar je moest mijn vader niet belazeren. Hij kon heel streng zijn. Als je te laat kwam voor bijvoorbeeld familieberaad, dan deed je niet meer mee. Je kon er wel bijzitten, maar werd compleet genegeerd. Daarin was hij keihard. Had je geldproblemen, dan leende hij je het. En niet alleen aan zijn kinderen. Hij vroeg nooit wanneer

trokken we een fles wijn open. Haalden we samen de nacht door. Een prachtige herinnering."

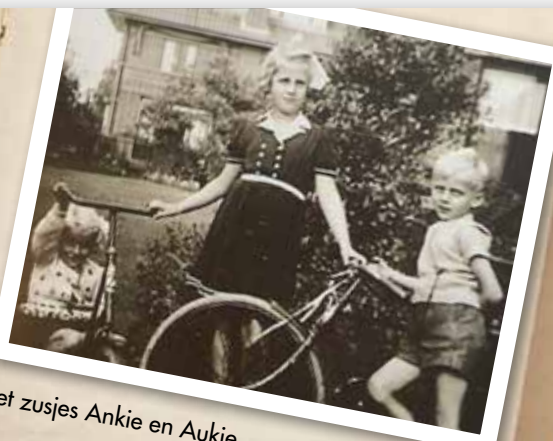
'IK MISTE MIJN VADER NIET'

"Ik ben de baas in huis. Maar wat mijn vrouw zegt, zal gebeuren.' Dat bordje hing bij ons in de kamer. En zo was het ook, dat voelde je. Ongemerkt is het in mijn gezin ook zo gegaan, haha. Later kreeg mijn vrouw Hannah net zo'n bordje. Nee, niet van mij! Na de oorlog werd mijn vader directeur-generaal herindustrialisatie bij het ministerie van Economische Zaken. Hij bracht het bedrijfsleven terug in Nederland. En heel bijzonder, 25 jaar later deed ik een project bij dit ministerie en herkende ik de kamer van de secretaresse als hét kantoor waar mijn vader vroeger werkte. Ze bleek nog met hem te hebben gewerkt. Zó leuk als je die verhalen dan weer hoort.

Mijn vader werkte veel, ook in het buitenland, maar was er als je hem nodig had. Ik miste hem eigenlijk niet. In het weekend haalde hij zijn afwezigheid

'Die auto was een van de weinige luxes die hij zich permitteerde.'

Met zusjes Ankie en Aukje.

hij het terugkreeg; dat kostte je een vriendschap, meende hij. Het geleende geld schreef hij direct af. Soms kreeg hij jaren later nog iets terug en was hij blij verrast. Zo sta ik ook in het leven. We hebben aanlopers gehad: vrienden van de kinderen of jonge collega's, en die bleven dan een tijdje hangen. We waren er voor ze en kregen een band. Een heilige band. Andersom verwachten we dan ook dat ze voor ons klaarstaan als wij ze nodig hebben. Blijkt dit niet zo te zijn, dan is het na een paar keer ook klaar. Mijn vader was daarin extremer: je kon het een keer verklooiën, misschien nog een tweede keer, maar vaker niet. Kansen moest je pakken. Ik ben iets zwakker, maar trek net als hij duidelijk een grens. Waarden en normen zijn een houvast. Daar kun je moeilijk over doen, maar waarom zou je? Ik ben trouw in mijn vriendschappen, de familieband is sterk. In '59 ben ik uitwisselingsstudent geweest in Amerika. De familie waar ik woonde, beschouw ik als mijn tweede familie. De dochter van mijn Amerikaanse broer trouwde vorig jaar en daar horen Hannah en ik dan gewoon bij. Toen mijn Amerikaanse moeder werd begraven, zat ik op de voorste rij naast de rest van de familie, zoals het hoort."

'DE PREMIER GING OP DE KNIËN VOOR HAAR'

"Mijn ouders waren samen echt een koppel. Ze hielden veel van elkaar, dat voelde je. Mijn moeder heeft

zich opgeofferd voor mijn vaders werk, maar andersom hield hij ook met haar rekening. Voor het werk moest mijn vader als adviseur naar Singapore, de economie opkrikken. Soms ging mijn moeder mee, maar ze bleef veel liever in Nederland. Alleen thuiszitten vond mijn moeder niets, ze miste hem en wilde niet meer dat hij ging. 'Dan maken we er een eind aan', zei mijn vader laconiek. En hij kwam er graag. Lee Kuan Yew, de grootmacht in die tijd, is op zijn knieën voor mijn moeder gevallen met de vraag of mijn vader alsjeblieft mocht blijven komen. Ze wilde het echt niet... Ik begrijp die beslissing heel goed. Ik kreeg ooit een bod om in Tokio te werken en heb het afgeslagen omdat Hanna dat niet zag zitten. Zo'n avontuur moet je allebei graag willen. Toen mijn moeder dementeerde, zorgde mijn vader voor haar. Ze zijn altijd lief voor elkaar geweest. Op het laatst regelde hij 24-uurszorg in huis, omdat het hem alleen te zwaar werd. Mijn zussen waren mirakels, maar die jaren ging ook ik iedere zondag naar mijn ouders, hoe druk ik het ook had. Ik voelde het als mijn plicht. Mijn moeder zien dementeren was niet leuk, maar het is ook een dierbare tijd geweest. Ik kon ook om haar verwarring en uitspraken lachen. Toch hoop ik dat dementie ons bespaard blijft. Als het nodig is, zorgen wij net zo goed voor elkaar, denk ik. Dat zit vast in de genen. We hebben het er eigenlijk nooit over gehad..." ■

Vader

naam: Albert Winsemius • *leeftijd:* overleden op 86-jarige leeftijd • *burgerlijke staat:* getrouwd geweest met Alie Schreiber, overleden op 84-jarige leeftijd • *kinderen:* Ankie (77), Pieter (74) en Aukje (72) • *werkzaam geweest als:* economisch adviseur

Zoon

naam: Pieter Winsemius • *leeftijd:* 74 • *burgerlijke staat:* getrouwd met Hannah Jansen (76) • *kinderen:* Albert (46), Gijs (44) en Mariëtta (38) • *werkzaam geweest als:* bedrijfs-/natuurkundige en politicus • *nu werkzaam als:* publicist en spreker. Nieuwste boekje: 'Rowena, de sage van een Friese prinses'.